

Udarbejdet af	Jens Peter Christensen, Helena Mejer
Øvrige deltagere	Hans Houe
Kontaktperson i FVST	Pernille Dahl Nielsen

Dato for henvendelse	Dato for svarfrist	Dato for afsendelse	Versionsnummer
01.06.2021	Senest 03.06.2021	02.06.2021	Ver. 1

Journalnummer/sagsnummer	FVST	KU	SSI
	Ikke oplyst	061-0229/21-3680	21/03972

Besvarelse vedr.

‣ Ornitose

Bestilling

- Hvor længe kan C. Psittaci overleve i jord?
- Kan der anbefales et desinfektionsmiddel, der er virksomt mod C. Psittaci, hvis man undlader at fjerne det øverst jordlag (se uddybning nedenfor)?

En fugleejer med en smittet fuglehold ønsker at undgå at fjerne det øverste jordlag i forbindelse med rengøring og desinfektion og spørger hvor længe bakterien kan overleve i jorden, samt om det ikke er nok at bruge læsket kalk.

I Fødevarestyrelsens vejledning (vedlagt) står der, således:

"Hvordan kan du rengøre udendørsarealer (voliere, stalde, dueslag) med jordarealer i eller under buret

- **Det øverste jordlag (ca. 10 cm) skrabes af og bortskaffes.**
- Herefter desinficeres med Virkon S (ikke så godt på jord) eller kalkmælk (1.5 kg hydratkalt eller læsket kalk i 10 l. vand). Pga. ætsningsfare bør dyr og mennesker ikke betræde arealer, der er nydesinficerede med kalkmælk.
- 1 – 2 døgn efter desinfektionen lægges frisk jord, grus eller lign., hvor det øverste jordlag er bortfjernet."

Svar

I litteraturen angives overlevelsen af den infektiøse form af C. psittaci (elementar legmerne, EB) i miljøet til at være mellem 30 dage og "måneder" (Anonym, 2002; Wendel, 2005) og i foder op til 2 måneder (Anonym, 2017). Der er ikke fundet mere præcise angivelser end dette.

C. psittaci er pga af sit høje fedtindhold følsom overfor en række desinfektionsmidler. Således angives det i flere kilder, at kvaternære ammonium forbindelser, 70% isopropyl alkohol, 0,5%, pereddikesyre og fortyndinger af oxiderende forbindelser (f.eks. klor og bromoverilte) er effektive (Anonym, 2002, Vanrompay, 2013; Balsamo et al., 2017). Høje temperaturer kan også have en effekt, idet fortyndinger af

kulturer (20%) kan inaktivieres ved 56°C i 5 min, mens organismen er ret modstandsdygtig overfor udtrørring (Vanrompay, 2013). *C. psittaci* angives også til at være relativt resistent overfor syrer og baser (Balsamo et al., 2017). Andersen et al (1997) henviser til, at cresol og kalk ikke har en effekt, men de oprindelige data har ikke kunnet vurderes.

Mht at anbefale et desinfektionsmiddel til brug direkte på jord, så angives det, at da *C. psittaci* er så følsom overfor fedtopløselige forbindelser, at desinfektionsmidlerne kan tænkes at være effektive selv ved tilstedevarelsen af organisk materiale (Vanrompay, 2013), som ellers i samspil med en række andre faktorer så som jordtype, biofilm m.m. kan nedsætte effektiviteten af desinfektionsmidler (opsummeret af Wales et al, 2021). Der foreligger imidlertid ikke præcise undersøgelser, over hvor effektivt de ovenstående desinfektionsmidler vil kunne trænge ned og påvirke *C. psittaci* i jorden. Der er derfor ikke grundlag for med nogen sikkerhed at sige, hvor effektivt et desinfektionsmiddel vil være i forhold til bortskaffelse af det øverste af jordlaget.

Referencer:

Anonym, 2002. Report of the Scientific Committee on Animal Health and Animal Welfare Adopted 16 April 2002, EU Commision. AVIAN CHLAMYDIOSIS AS A ZOONOTIC DISEASE AND RISK REDUCTION STRATEGIES.

Anonym, 2017. Zoonotic Chlamydiae Maintained in Mammals, <http://www.cfsph.iastate.edu/>

Balsamo, Gary, Maxted, Angela M., Midla, Joanne W., Murphy, Julia M., Wohrle, Ron, et al. Compendium of Measures to Control *Chlamydia psittaci* Infection Among Humans (Psittacosis) and Pet Birds (Avian Chlamydiosis), 2017. J. of Avian Medicine and Surgery, 31(3):262-282 (2017).
<https://doi.org/10.1647/217-265>

Erbeck D. H., Nunn, A. A. (1999). Case Report – Chlamydiosis in Pen-raised Bobwhite Quail (*Colinus virginianus*) and Chukar Partridge (*Alectoris chukar*) with high mortality. Avian Diseases, vol. 43, pp 798-803.

Vanrompay D. (2013). Avian chlamydiosis. In Swayne, DE, ed. Diseases of Poultry. 13th edition. Iowa: Ames: Blackwell Publishing; 1055–1073.

Wales, A. D., Gossling, R. J., Bare, H. L., Davies, R. H. (2021). Disinfectant testing for veterinary and agricultural applications: A review. Zoonoses and Public Health, DOI: 10.1111/zph.12830

Wendel, K. A. (2005). Diseases Due to Other Category B Bacterial Pathogens II: Psittacosis, Q fever and Typhus. In M. S. Bronze, & R. A. Greenfield (Eds.), Biodefense: Principles and Pathogens (pp. 493-498). Norfolk: Horizon Bioscience.